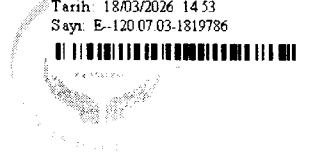




T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 18/03/2026 14:53
Sayı: E-120.07.03-1819786



ACELE

Sayı : E-72079556-610-20405892
Konu : Soru Önergesi (7/37246)

7/37246
GK b1

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.12.2025 tarihli ve 1755879 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Van Milletvekili Sayın Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/37246 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/37246 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3150C47B-89EC-4199-9963-39F6DA34C96D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No: (312) 705 58 09



Van Milletvekili Sayın **Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT**'e Ait 7/37246 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Engelli bireylerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi, sorun ve ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar Bakanlığımızın görev ve sorumluluk alanında ülke genelinde yürütülmektedir. Ulusal politikaların engellilik kapsayıcı ve hak temelli bir anlayışla oluşturulması teşvik edilmektedir. Bu kapsamda; farkındalık çalışmaları, mevzuat revizyonu ve/veya oluşturulması, program ve projelerin yürütülmesi, ayrıştırılmış veri oluşturulmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Van ili merkez ve ilçeleri dâhil olmak üzere engelli bireylere ilişkin veriler; Bakanlığımız bilgi sistemleri, il müdürlükleri aracılığıyla tutulan idari kayıtlar ve hizmet sunum süreçleri çerçevesinde izlenmekte ve değerlendirilmektedir.

Engelli kimlik kartı işlemleri, sosyal yardımlar, bakım, rehabilitasyon ve sosyal destek uygulamalarına ilişkin idari kayıtlar hizmetlerin planlanması ve geliştirilmesi amacıyla kullanılmakta olup yürütülen hizmetler kapsamında ve il müdürlüklerine yapılan başvurular esas alınarak oluşan idari veriler aracılığıyla takip edilmektedir. Van ilinde engelli bireylere yönelik olarak sosyal yardım ve hizmetlere erişimin artırılması, erişilebilirliğin geliştirilmesi, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinin yaygınlaştırılması ile farkındalık çalışmalarına yönelik faaliyetler hak temelli sosyal hizmet anlayışı doğrultusunda, ilgili mevzuat ve ulusal eylem planları çerçevesinde sürdürülmekte; ihtiyaç ve talepler il müdürlükleri tarafından yapılan tespitler, başvurular ve geri bildirimler yoluyla değerlendirilerek ilgili kurumlarla iş birliği içinde ele alınmaktadır.

Bununla birlikte, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesine göre "Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. %3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır. İl bazında kamu kurum ve kuruluşlarına ayrılmış istihdam kontenjanı bulunmamaktadır. Bu kapsamda genel olarak bakıldığında toplam kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan engellilerin 204'ü kadın, 799'u erkek olmak üzere toplamda 1.003 engelli memur Van'da istihdam edilmektedir. Ayrıca Van Büyükşehir Belediyesi ve bağlı kuruluşlarında 32 engelli memur olarak istihdam edilmekte olup 4 kişi kota fazlası olarak çalışmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımız tarafından engelli bireylerin farklılaşan ihtiyaçlarına göre hak temelli bakış açısıyla hizmetlerimiz çeşitlendirilmekte ve geliştirilmektedir. Bu kapsamda, işitme engelli bireylerin iletişim, bilgiye erişim, toplumsal hayata katılım, kamu kurum ve kuruluşlarından hizmet alma vb. konularda yaşadığı güçlükler konusunda da çalışmalarını bu anlayışla yürütmektedir. Ülkemizde kullanılan Türk işaret dili ülkenin resmi işaret dili olup ülkemizdeki tüm işitme engelli vatandaşlarımız tarafından kullanılan ortak dildir.

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun kapsamında Bakanlığımız taşra ve merkez teşkilatında muhtelif illerde işaret dili tercümanları istihdam edilmiştir. Bu çerçevede; işaret dili kullanıcıları için Bakanlığımız tarafından sunulan hizmetler aşağıda yer almaktadır.

- Ülke genelinde Bakanlığımıza bağlı 53 ilde, 76 Türk İşaret Dili tercümanı istihdam edilmektedir. Söz konusu personelimiz Bakanlığımıza ve diğer kamu kurum ve kuruluşlara gelen talepler doğrultusunda işitme engelli vatandaşların iletişim ihtiyaçlarına çeviri yaparak destek vermekte, ayrıca Bakanlığımız tarafından ve/veya kamu kurum,

kuruluşları ve STK'lar tarafından düzenlenen toplantı, seminer vb. etkinliklerde işaret dili çevirilerini yapmaktadır.

- İşitme engelli vatandaşlarımızın eğitim, sosyal hayata katılım, çalışma hayatı, çevre ile etkileşim, yasal hakları öğrenme ve bunları kullanma, kamu hizmetlerinden yararlanma vb. süreçlerde iletişime, hizmete ve bilgiye erişim sorunlarının çözüme kavuşması için haftanın her günü 08:00-22:00 saatleri arası görüntülü hizmet veren AİLEM Engelsiz İletişim merkezi Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı olarak hizmete açılmıştır. Söz konusu iletişim merkezinde istihdam edilen 10 Türk İşaret Dili tercümanı tarafından herhangi bir konuda çeviri hizmeti almak isteyen işitme engelli vatandaşlarımıza taleplerine uygun çeviri desteği sağlanmaktadır. İşitme engelli bireyler <https://ailemtid.aile.gov.tr/> adresi üzerinden erişebildiği gibi akıllı telefonlarına indirdikleri "AİLEM" uygulaması üzerinden de tek tuşla tercümanlarımızla bağlantı kurabilmektedir.
- İşitme engelli bireyler bakanlığımız hizmetlerine ise, ALO 183 Hattına 0 549 381 0 183 nolu hat üzerinden; ALO 144 hattına 0 549 441 21 44 nolu hat üzerinden ALO 170 hattına doğrudan görüntülü olarak ulaşabilmektedir.

Yukarıda anılan hizmetlerin tamamı işitme engelli vatandaşlarımıza ücretsiz olarak sunulmaktadır.

Diğer taraftan, Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilen hastanelerden alınan sağlık kurulu raporlarını baz alan Bakanlığımız Ulusal Engelli Veri Sistemi'nde kayıtlı olan Van ilimizdeki engelli birey sayısı 70.538'dir.

Van'da ikamet eden engelli bireylerin cinsiyet, yaş grubu ve engel gruplarına göre dağılım bilgilerinin, asıl veri sahibi olan Sağlık Bakanlığı tarafından cevaplanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Engellilerin sorunlarının çözümü amacıyla Bakanlığın 2026 yılı bütçesi için ayrılan ödenek 37.424.198.000,00 TL'dir. Yatırım programına yönelik olarak Van Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinin inşaatı devam etmektedir.

2026 yılına ait yatırımlarımızla ilgili detaylı bilgiler 15 Ocak 2026 tarihli ve 33138 I.Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "2026 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı"nda yer almaktadır.